

בש"פ 1775/18 - מדינת ישראל נגד גלעד כהן

בבית המשפט העליון

בש"פ 1775/18

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: גלעד כהן

בקשה מוסכמת להארכת מעצר שלישית מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996

תאריך הישיבה: כ' באדר התשע"ח (7.3.2018)

בשם המבקשת: עו"ד טליה נעים

בשם המשיב: עו"ד תמיר סולומון; עו"ד אילת איילנברג

החלטה

1. בקשה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) להארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים, החל מיום 13.3.2018 או עד למתן פסק דין בת"פ 11215-07-17 בבית משפט השלום בראשון לציון, לפי המוקדם.

2. בבית משפט השלום בראשון לציון הוגש כתב אישום מספר נאשמים, ובהם המשיב, העוסק בפרשה הנוגעת לתכנית עבריינית רחבת היקף להפצת חשבוניות מס פיקטיביות במשך תקופה ארוכה בהיקף של למעלה ממיליארד ש"ח. בהמשך פוצלו ההליכים לשלושה הליכים נפרדים, במסגרתם עניינו של המשיב מתנהל בהליך נפרד, ובו הוגש כתב אישום מתוקן.

3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, המשיב והנאשמים הנוספים חברו יחדיו לביצועה של תכנית עבריינית אשר נמשכה באופן רצוף במשך כשנתיים ויותר. עיקר התכנית העבריינית היה הפצת חשבוניות פיקטיביות תמורת עמלה ומתן זכויות שימוש בחברות לאחרים, לשם הפצת למעלה מ-2,400 חשבוניות פיקטיביות על ידם. הסכום הכולל של החשבוניות הפיקטיביות היה כאמור למעלה ממיליארד ₪, כאשר סכום המע"מ הנובע מהן עומד על למעלה מ-159 מיליון ₪. לצורך ביצוע התכנית העבריינית, הנאשמים הקימו חברות אשר כל מטרתן נועדה להוצאת חשבוניות פיקטיביות, וכן נעשה שימוש בחברות נוספות ללא ידיעת בעליהן להפצת החשבוניות. הנאשמים גייסו אנשי קש, שהיו נתונים במצוקה נפשית או כלכלית, אשר התחזו לבעלי מניות ובעלי תפקידים בחברות המפיצות. אנשי הקש מסרו חשבוניות פיקטיביות לחברות אשר רכשו אותן לצורכי התחמקות מתשלום מע"מ ומס הכנסה. למשיב מיוחסת הפצה, בעצמו או ביחד עם אחרים, של חשבוניות פיקטיביות בסך של כ-90 מיליון ₪, כאשר סכום המע"מ בגין עומד על למעלה מ-13 מיליון ₪.

בגין מעשים אלה הואשם המשיב בעבירות רבות לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שעיקרן בעריכת חשבוניות פיקטיביות וסיוע לאחר להתחמק ממס, בנסיבות מחמירות; בריבוי עבירות לפי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] של שימוש במרמה ערמה ותחבולה כדי לעזור לאחר להתחמק ממס, וכן בהכנת פנקסי חשבוניות ורשומות כוזבים. ובנוסף, בקשירת קשר עם אדם לעשות פשע.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשה נטען לקיומן של ראיות לכאורה ולעילות מעצר של מסוכנות, חשש מפני שיבוש הליכי משפט, השפעה על עדים או פגיעה בראיות, והתחמקות מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר.

5. ביום 21.12.2016 הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב כדי לבחון את מידת מסוכנותו ואת קיומה של חלופה טיפולית בשל התמכרותו להימורים, וכן הורה על המשך מעצרו של המשיב עד להחלטה אחרת.

ביום 19.1.17 הוגש תסקיר שירות מבחן בעניינו של המשיב. המלצת שירות המבחן הייתה כי לא ניתן לקדם התערבות טיפולית בשלב המעצר, וכי מאפייני הסיכון במצבו של המשיב אינם מאפשרים בשלב זה להמליץ על שחרורו בתנאים מגבילים. ביום 22.1.2017 הורה בית המשפט על עריכת תסקיר משלים בעניינו של המשיב. ביום 26.2.2017 הוגש תסקיר זה, כאשר המלצת שירות המבחן נותרה ללא שינוי.

6. נוכח האמור הורה בית המשפט ביום 30.3.2017 על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. המשיב הגיש ערר על החלטה זו (עמ"ת 37127-04-17) אשר נמחק בהמלצת בית המשפט המחוזי בהחלטה מיום 4.5.2017.

7. ביום 13.8.2017 הוגש תסקיר משלים בעניינו של המשיב לפי הוראת בית המשפט במסגרת בקשה לעיון חוזר. התסקיר לא המליץ לשחרר את המשיב לחלופה ביתית או לחלופת גמילה מהימורים. ביום 22.8.2017 דחה בית המשפט את בקשתו של המשיב לעיון חוזר, נוכח המלצות שירות המבחן ונוכח העובדה כי לא נמצא פגם בהתנהלות המדינה בתיק העיקרי.

8. משחלפו תשעת חודשים מיום מעצרו של המשיב, הגישה המדינה בקשה להארכת מעצרו ב- 90 ימים או עד למתן פסק הדין בתיק העיקרי. ביום 19.9.2017 האריך בית משפט זה את מעצרו של המשיב עד ליום 14.12.2017, בין היתר, בהתבסס על תסקירי שירות המבחן, ובשל הקושי הלכאורי לסמוך על המשיב כי יכבד את תנאי השחרור (בש"פ 6791/17). ביום 7.12.2017 שב והאריך בית משפט זה את מעצרו של המשיב ב-90 יום החל מיום 14.12.2017 (בש"פ 9394/17).

9. כעת מונחת לפני כאמור בקשת המדינה להארכת מעצרו של המשיב ב- 90 ימים נוספים, במסגרתה שבה המדינה וטוענת כי הארכת המעצר נסמכת על אותן עילות מעצר שעמדו ביסוד מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים הפליליים נגדו: מסוכנות, חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט, השפעה על עדים או פגיעה בראיות בדרך אחרת, וחשש מפני התחמקות מהליכי שפיטה או ריצוי עונש מאסר. כמו כן, מציינת המדינה את עברו הפלילי של המשיב, הכולל עבירות מתחום הזיוף והמרמה, ואת היקפו הגדול של התיק כהצדקה נוספת להארכת המעצר.

10. בדיון לפני הפנתה באת כוח המדינה לנימוקי הבקשה כמפורט לעיל. אשר לקצב התקדמות ההליכים בתיק העיקרי, נטען כי המענה לכתב האישום על ידי המשיב התעכב לצורך הוצאת תעודת חסיון ובשל הליכי גישור עם הנאשמים בפרשה שהובילו להסדרי טיעון עם מעורבים אחרים בפרשה אך לא עם המשיב. משכשל הליך הגישור נקבעו מספר דיוני הוכחות. בינתיים התקיים דיון הוכחות אחד. דיון נוסף שהיה קבוע ליום 6.3.2018 הומר לניסיון גישור נוסף ובמקומו נקבע מועד אחר. וכעת קבועים ארבעה מועדי דיון להוכחות. כן נטען כי העונשים המשמעותיים שנגזרו על המעורבים האחרים בפרשה שעניינם הסתיים כאמור בהסדרי טיעון מצביע על החומרה הרבה של הפרשה ועל מסוכנותם של המעורבים בה. לענין זה צוין כי למשיב עבר פלילי בעבירות זיוף ומרמה שונות, כולל זיוף דרכון, דבר המגביר את החשש להימלטותו.

מנגד, טען בא כוח המשיב כי המדובר בבקשה שלישית להארכת מעצר וכי המשיב כבר עצור קרוב לשנה וחצי ומשפטו מצוי אך בתחילתו. כן נטען - ואין על כך חולק - כי המותב הדין בתיק צפוי לצאת בחודש הבא לשבתון עד לתום הפגרה. בנסיבות אלה, נטען, כי השיהוי בניהול התיק מצדיק שלא להיענות לבקשת המדינה להארכת מעצר המשיב. עוד נטען כי מעצרו של המשיב מקשה על מלאכתה של הסנגוריה, וכי הגיעה השעה לתסקיר מעודכן ולבחינה מחודשת של אפשרות לשחרור המשיב לחלופת מעצר. בתגובה השיבה באת כוח המדינה כי גם המדינה מוטרדת מכך שהמותב בתיק צפוי לצאת לשבתון, וכי בהעדר הסדר, התיק אכן צפוי להתנהל עוד תקופה לא קצרה, אך יש לבחון את בקשתה להארכת המעצר לפי הנתונים בנקודת הזמן הנוכחית.

דיון והכרעה

11. כידוע, במוקד הדיון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים עומדים קצב התקדמות ההליך והאיזון בין זכויות הנאשם לבין הצורך בשמירת שלום הציבור ותקינות ההליך המשפטי. במסגרת זו על בית המשפט לתת

דעתו, בין היתר, לאופי העבירות המיוחסות לנאשם ולמידת המסוכנות הנשקפת ממנו, כמו גם לעוצמת עילות המעצר הסטטוטוריות המתקיימות בנאשם (בש"פ 54/16 מדינת ישראל נ' פלוני (7.1.2016); בש"פ 82/16 מדינת ישראל נ' עדנאן עלא דין (31.1.2016); בש"פ 120/17 מדינת ישראל נ' חסארמה (8.1.2017)).

12. עניינו בפרשת מרמה והונאה בהיקף עצום שקשה להפריז בחומרתה. המדובר כאמור בהפצת חשבוניות פיקטיביות ובעבירות נוספות נלוות בהיקף של למעלה ממיליארד ש"ח. פגיעתן של עבירות כאלה המבוצעות בתעוזה ובתחכום היא קשה (בש"פ 2986/14 מדינת ישראל נ' יצחק (14.05.2014); בש"פ 9394/17 מדינת ישראל נ' שמואל (7.12.2017)). חומרת העבירות והיקפן, לצד עברו הפלילי של המשיב, מבססים את מסוכנותו. לכן מצטרף החשש לשיבוש הליכי משפט, להשפעה על עדים, וכן חשש מפני הימלטות מן הדין. כל אלה מצדיקים לכאורה את המשך מעצרו של המשיב.

לצד זאת, לא ניתן להתעלם מהעיכוב הרב בהליך העיקרי בעניינו של המשיב, אף אם אין לזקוף עיכוב זה לחובת התביעה דווקא. במיוחד מטרידה העובדה כי המותב הדן בתיק העיקרי צפוי לצאת לשבתון לפרק זמן לא מבוטל, כאשר המשיב ממתיך להמשך משפטו בעודו במעצר. בשלב זה קבועות ארבע ישיבות הוכחות, וראוי כי בית המשפט יעשה כל מאמץ לקבוע ישיבות הוכחות נוספות בתקופה הקרובה, כפי שכבר העיר בית משפט זה בהארכת מעצר קודמת.

13. נוכח האמור אני מורה אפוא על הארכת מעצרו של המשיב ב-45 ימים בלבד, החל מיום 13.3.2018 או עד למתן פסק דין בעניינו, לפי המוקדם, כאשר לקראת תום התקופה האמורה יוגש תסקיר עדכני ועניינו של המשיב ישוב ויבחן במסגרת הליך של עיון חוזר בבית משפט קמא לפי סעיף 52 לחוק המעצרים, בהתאם למכלול הנסיבות העדכני לאותו מועד.

ניתנה היום, כ"א באדר התשע"ח (8.3.2018).

ש ו פ ט